

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 12.12.2011
COM(2011) 877 konč.

2011/0430 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2011) 1551 konč.}
{SEC(2011) 1552 konč.}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. 1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Razlogi za predlog in njegovi cilji

Direktiva 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (v nadaljnjem besedilu: direktiva o informacijah javnega sektorja) je bila sprejeta 17. novembra 2003. Cilj Direktive je bil olajšati ponovno uporabo informacij javnega sektorja v Uniji z uskladitvijo osnovnih pogojev za ponovno uporabo in odpravo večjih ovir za ponovno uporabo na notranjem trgu. V Direktivi so zajete določbe o nediskriminaciji, zaračunavanju, izključnih ureditvah, preglednosti, izdajanju dovoljenj in praktičnih orodjih za lažje iskanje in ponovno uporabo javnih dokumentov.

Člen 13 Direktive določa, da se pregled uporabe Direktive izvede pred 1. julijem 2008. Komisija je po pregledu, ki ga je izvedla, objavila sporočilo COM(2009) 212¹. S pregledom je bilo ugotovljeno, da kljub doseženemu napredku še vedno obstaja več ovir, in sicer si organi javnega sektorja še vedno prizadevajo za čim večje povračilo stroškov, pri čemer ne upoštevajo čim večjih koristi za celotno gospodarstvo, med javnim in zasebnim sektorjem se izvaja konkurenca, obstajajo praktične težave, ki ovirajo ponovno uporabo, na primer pomanjkanje informacij o razpoložljivih informacijah javnega sektorja, organi javnega sektorja pa se zaradi svojega načina razmišljanja ne zavedajo gospodarskega potenciala. Komisija je ugotovila, da je treba naslednji pregled izvesti do leta 2012, ko bo na voljo več dokazov o učinku, vplivih in uporabi Direktive. Ta predlog Komisije temelji na drugem pregledu.

Informacije javnega sektorja so pomemben primarni material za proizvode in storitve z digitalno vsebino z obsežnim še neizkoriščenim potencialom. Splošni cilj tega ukrepa Unije je prispevati h gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest z izkoriščanjem gospodarskega potenciala podatkov v državni lasti na podlagi boljših pogojev za izkoriščanje informacij javnega sektorja. Splošni cilj je popolnoma usklajen s horizontalnimi strategijami Unije, zlasti s strategijo Komisije Evropa 2020, ki je bila uvedena 3. marca 2010, da bi se Evropa preoblikovala „v pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo, ki ga bo odlikovala visoka stopnja zaposlenosti, produktivnosti in socialne kohezije“.

Omogočanje ponovne uporabe informacij javnega sektorja bo ugodno vplivalo tudi na preglednost, učinkovitost in odgovornost vlad ter prispevalo h krepitvi vloge državljanov.

Cilj direktive o informacijah javnega sektorja je torej spodbuditi spremembo kulture v javnem sektorju, s čimer bi bilo vzpostavljeno ugodno okolje za dejavnosti z dodano vrednostjo, ki temeljijo na ponovni uporabi virov javnih informacij.

Regulativni izziv je za trg zagotoviti optimalen pravni okvir, da se spodbudi trg digitalnih vsebin za proizvode in storitve, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja, vključno s čezmejnimi dejavnostmi, ter prepreči izkrivljanje konkurence na trgu Unije za ponovno uporabo informacij javnega sektorja. Zato predlog Komisije obravnava zlasti verigo

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0212:FIN:SL:PDF>.

komercialnega in nekomercialnega izkoriščanja informacij javnega sektorja, da se na različnih stopnjah verige zagotovijo posebni pogoji za izboljšanje dostopa in lažja ponovna uporaba.

Podatke je treba izkoristiti, zagotoviti je treba, da jih je mogoče najti, in jih dati dejansko na voljo za ponovno uporabo. Finančni in nefinančni stroški transakcij morajo ostati čim nižji. Ponovni uporabniki morajo imeti dostop do uspešnega in učinkovitega mehanizma pravnih sredstev za uveljavljanje svojih pravic. Izvirno direktivo je treba utrditi, da se odpravijo preostale ovire, npr. pomanjkanje informacij o tem, kateri podatki so dejansko na voljo, omejevalna ali nejasna pravila o pogojih dostopa in ponovne uporabe, odvrtačno, nejasno in neskladno oblikovanje cen, kadar je ponovna uporaba informacij plačljiva, ter splošna pretirana zapletenost postopka za pridobivanje dovoljenja za ponovno uporabo informacij javnega sektorja, zlasti za mala in srednje velika podjetja. Poleg tega morajo imeti ponovni uporabniki in obstoječi „hibridni“ organi javnega sektorja (ki združujejo javne naloge s komercialnim izkoriščanjem podatkov) enake konkurenčne pogoje, ki jih ne omejuje kakršna koli diskriminacijska obravnava ali neupravičene izključne ureditve za izkoriščanje informacij javnega sektorja. Notranji trg za ponovno uporabo informacij javnega sektorja bo uspešen le, če se odpravijo regulativne in dejanske omejitve za ponovno uporabo v Uniji in če so enake vrste podatkov na voljo v skladu s podobnimi ali celo enakimi pogoji ne glede na njihov nacionalni izvor.

Med prednosti, ki jih zagotavljata boljši dostop in lažja ponovna uporaba, spadajo: inovacije pri proizvodih, ki temeljijo neposredno na informacijah javnega sektorja, in pri dopolnilnih proizvodih, manjši stroški transakcij in povečanje učinkovitosti v javnem sektorju ter pogostejše združevanje različnih javnih in zasebnih informacij za proizvodnjo novega blaga.

1.2. Splošno ozadje

Javni organi pripravljajo, zbirajo ali hranijo veliko informacij in vsebin, ki zajemajo statistične, gospodarske ali okoljske podatke in arhivski material, zbirke knjig ali umetniška dela. Zaradi digitalne revolucije se je vrednost tega vira za inovativne proizvode ali storitve, pri katerih se kot surovina uporabljajo podatki, bistveno povečala.

Gospodarski pomen odprtja podatkovnih virov, vključno z javnimi podatki, je zdaj splošno priznan. Glede na poročilo iz revije *The Economist* iz leta 2010 so podatki na primer postali „neobdelan gospodarski vnos, ki je skoraj enakovreden kapitalu in delu“², medtem ko je v končnem poročilu *Digital Britain* priznано, da so podatki „valuta inovacij [...], življenjsko pomembni za gospodarstvo znanja“³. V nedavni študiji je celotna vrednost trga informacij javnega sektorja v letu 2008 v Uniji ocenjena na 28 milijard EUR⁴. V tej študiji je navedeno, da celoten dobiček zaradi nadaljnjega odprtja informacij javnega sektorja z zagotavljanjem lažjega dostopa za EU-27 znaša približno 40 milijard EUR na leto. Celoten neposreden in posreden dobiček zaradi uporabe informacij javnega sektorja bi za celotno gospodarstvo EU-27 znašal 140 milijard EUR na leto.

Poleg tega, da odprti javni podatki krepijo inovativnost in ustvarjalnost, ki spodbujata gospodarsko rast, krepijo tudi vlogo državljanov, pri čemer izboljšujejo participativno demokracijo ter prispevajo k preglednosti, odgovornosti in večji učinkovitosti vlad.

² <http://www.economist.com/node/15557443>.

³ <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+/interactive.bis.gov.uk/digitalbritain/report/>, str. 214.

⁴ Pregled nedavnih študij o ponovni uporabi informacij javnega sektorja in povezanem razvoju trga, G. Vickery, avgust 2011.

Izziv Direktive je za trg zagotoviti optimalen pravni okvir za pospeševanje in spodbujanje komercialne in nekomercialne ponovne uporabe odprtih javnih podatkov. Zato je cilj Direktive in njene revizije spodbuditi spremembo kulture v javnem sektorju, s čimer bi bilo vzpostavljeno ugodno okolje za dejavnosti z dodano vrednostjo, ki temeljijo na ponovni uporabi virov javnih informacij.

Pregled Direktive je zato del evropske digitalne agende in strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast⁵. Pregled je pravzaprav ključni ukrep v okviru digitalne agende (ključni ukrep 1c).

1.3. Usklajenost z drugimi politikami

1.3.1. Politika informacij javnega sektorja in pravila Unije o konkurenci

Eden izmed ciljev direktive o informacijah javnega sektorja je omejiti izkrivljanje konkurence na trgu Unije ter tako vzpostaviti enake konkurenčne pogoje za vse morebitne ponovne uporabnike informacij javnega sektorja. Direktiva o informacijah javnega sektorja v zvezi s tem vsebuje posebno ubeseditev splošnejših pravil Unije o konkurenci, tj. člena 10(2), ki prepoveduje navzkrižne subvencije, in člena 11, ki prepoveduje izključne ureditve, pri čemer obstajajo izjeme.

1.3.2. Politika informacij javnega sektorja in okoljska politika

Direktiva o informacijah javnega sektorja, Direktiva 2003/4/ES o dostopu javnosti do informacij o okolju (aarhuška direktiva) in Direktiva 2007/2/ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) skupaj vključujejo sklop ukrepov Unije za čim bolj obsežno razširjanje okoljskih informacij, ki jih hranijo javni organi. Čeprav te direktive nimajo skupnih neposrednih ciljev, se dopolnjujejo in imajo skupen cilj, tj. izboljšati preglednost in razpoložljivost javnih podatkov.

Direktiva o dostopu javnosti do informacij o okolju prispeva k večji ozaveščenosti o okoljskih zadevah, svobodni izmenjavi mnenj, učinkovitejši udeležbi javnosti pri postopku odločanja o okoljskih zadevah in navsezadnje k boljšemu okolju. Direktiva podpira politiko Komisije o ponovni uporabi informacij javnega sektorja, saj je širok dostop do informacij predpogoj za njihovo ponovno uporabo, pri čemer so podatki o okolju zelo pomemben vir informacij za oblikovanje novih proizvodov in storitev. Direktiva INSPIRE ima podobno vlogo v zvezi s prostorskimi podatki.

Poleg tega je direktiva o informacijah javnega sektorja zelo pomembna za splošno skladnost prihodnjega skupnega okoljskega informacijskega sistema.

1.3.3. Politika informacij javnega sektorja in celostna pomorska politika

Komisija je septembra 2010 izdala sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Znanje o morju 2020, katerega cilj je izkoristiti potencial evropskega znanja o morju. Pristop iz sporočila, ki vključuje tri cilje, tj. prizadevanje za lažjo in cenejšo uporabo podatkov o morju, spodbujanje konkurenčnosti uporabnikov podatkov o morju ter izboljšanje poznavanja morij in oceanov Evrope, je v skladu s politiko Komisije o ponovni uporabi informacij javnega sektorja in jo krepi.

⁵

http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm.

1.3.4. Politika informacij javnega sektorja in skupna prometna politika

Ena od 40 pobud, ki so predlagane v novi beli knjigi na področju prometa⁶, vključuje določitev okvirnih pogojev za spodbujanje razvoja in uporabe inteligentnih sistemov za interoperabilne in multimodalne vozne rede, obveščanje, sisteme spletnih rezervacij in pametne vozovnice.

Ta pobuda je neposredno povezana z akcijskim načrtom⁷ za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov (ITS), ki se uporabljajo v cestnem prometu, vključno z vmesniki do drugih vrst prevoza, ki ga je Komisija sprejela decembra 2008, in z Direktivo 2010/40/EU⁸ z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza. Cilj teh dveh instrumentov je pospešiti in uskladiti uvedbo aplikacij ITS, vključno s storitvami zagotavljanja prometnih informacij v realnem času po vsej Uniji in potovalnih informacij po vsej Uniji.

V skladu z Direktivo 2010/40/EU bo Komisija sprejela zavezujoče specifikacije za „opravljanje storitev zagotavljanja prometnih informacij v realnem času po vsej Uniji“ in „opravljanje storitev zagotavljanja večmodalnih potovalnih informacij po vsej Uniji“, s katerimi bo obravnavano zagotavljanje dostopa do podatkov o prometnih predpisih s strani prometnih organov in zagotovljen dostop zasebnih družb do ustreznih javnih podatkov.

Take specifikacije lahko skupaj z morebitnim nadaljnjim zakonodajnim predlogom za zagotavljanje dostopa do informacij o javnem prevozu in njihove ponovne uporabe bistveno prispevajo k politiki Komisije o ponovni uporabi informacij javnega sektorja, tako da se državljanom ali družbam zagotovi pravica do dostopa in ponovne uporabe informacij o cestnem prometu ali javnem prevozu za nove proizvode in storitve, ki temeljijo na zelo dinamični vsebini takih podatkov. Navedeni ukrepi podpirajo politiko Komisije o ponovni uporabi informacij javnega sektorja.

1.3.5. Politika informacij javnega sektorja in pobuda o odprtem dostopu do znanstvenih informacij

Cilj Komisije na področju znanstvenih informacij je povečati koristi informacijskih tehnologij (internet, visokozmogljiva računalniška omrežja, podatkovno rudarjenje) za boljši dostop do znanstvenih spoznanj in njihovo lažjo ponovno uporabo. Cilj politik „odprtega dostopa“ je bralcu omogočiti prost dostop do znanstvenih člankov in podatkov iz raziskav prek spleta. Komisija načrtuje, da bo sprejela ukrepe za spodbujanje dostopa do znanstvenih informacij in njihovo ohranitev, vključno s publikacijami in podatki raziskovalnih projektov, ki so financirani iz proračuna Unije.

Cilji Komisije na tem področju so zelo podobni ciljem direktive o informacijah javnega sektorja, saj vključujejo prizadevanje za večjo razpoložljivost javnih informacij v Evropi za dostop in ponovno uporabo.

⁶ BELA KNJIGA Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu. COM(2011) 144 konč. (28.3.2011).

⁷ COM(2008) 886 konč./2 – popravek z dne 20. marca 2009.

⁸ UL L 207, 6.8.2010, str. 1.

1.3.6. Politika informacij javnega sektorja in politika o digitalizaciji in kulturni dediščini

Digitalizacija kulturnih zbirk spodbuja dostop do kulture, saj je evropska kulturna dediščina, ki jo hranijo evropske kulturne ustanove, tj. knjige, zemljevidi, zvočni zapisi, filmi, rokopisi, muzejski artefakti itd., dostopnejša za vse, ki jo potrebujejo za delo, študij in zabavo. Hkrati digitalizacija te vire spreminja v trajno sredstvo za digitalno gospodarstvo, kar ustvarja številne priložnosti za inovacije, čeprav je polno izkoriščanje digitalnih kulturnih virov še vedno šele na začetku. Opravljajo se raziskave poslovnih modelov, pri čemer se komercialne dejavnosti šele začenejo izvajati. Cilja zagotavljanja široke razpoložljivosti informacij javnega sektorja (direktiva o informacijah javnega sektorja) ter dajanja digitaliziranih kulturnih virov na voljo ustvarjalnim in inovativnim podjetjem (politika digitalizacije) sta v celoti skladna in se medsebojno krepi ter sta popolnoma usklajena z evropsko agendo za kulturo in delovnim načrtom Sveta za področje kulture.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENE UČINKA

2.1.1. Javno posvetovanje

V skladu s sprejetimi standardi Komisije je potekalo obsežno javno spletno posvetovanje o pregledu Direktive. Posvetovanje je potekalo od 9. septembra 2010 do 30. novembra 2010. Objavljeno je bilo na spletni strani Komisije „Vaš glas v Evropi“:
(<http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=psidirective2010>).

Na začetku odprtega posvetovanja je bilo objavljeno sporočilo za medije. Začetek posvetovanja je bil objavljen tudi prek storitve Twitter, na spletni strani Komisije o informacijski družbi v zvezi z informacijami javnega sektorja (http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm) in na portalu platforme ePSI⁹. Poleg tega so bile o posvetovanju obveščene zainteresirane strani, ki so bile pozvane k predložitvi svojih mnenj prek združenj ali s posamičnimi elektronskimi sporočili. K predložitvi prispevkov so bile pozvane vse zainteresirane strani, vključno z vladami, imetniki vsebin javnega sektorja (tudi iz trenutno izključenih sektorjev), komercialnimi in nekomercialnimi ponovnimi uporabniki, strokovnjaki, akademiki in državljani.

Komisija je prejela 598 odgovorov, ki so bili objavljeni na spletni strani Komisije o informacijah javnega sektorja¹⁰. Odgovori zajemajo vse različne udeležence v vrednostni verigi informacij javnega sektorja: imetnike vsebin informacij javnega sektorja (8%), druge javne organe, ki ne hranijo informacij javnega sektorja (4%), ponovne uporabnike informacij javnega sektorja (13%), akademike in strokovnjake (23%), državljane (48%) in udeležence posvetovanja, ki so se opredelili kot „drugo“ (4%).

Velika večina udeležencev posvetovanja meni, da celoten potencial ponovne uporabe informacij javnega sektorja še ni dosežen, pri čemer podpirajo nadaljnje ukrepe za spodbujanje ponovne uporabe ter čezmejnega zagotavljanja proizvodov in storitev, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja. Veliko udeležencev posvetovanja podpira spremembo Direktive, pri čemer se s tem strinja približno 40 % imetnikov vsebin informacij javnega sektorja in več kot 70 % ponovnih uporabnikov. Predlogi za zakonodajne spremembe in dodatne nezavezujoče smernice se med posebnimi kategorijami udeležencev posvetovanja

⁹ <http://www.epsiplatform.eu/>.

¹⁰ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm.

niso bistveno razlikovali, vendar je večina podprla spremembo splošnega načela, da se vzpostavi pravica do ponovne uporabe, in sprejetje dodatnih ukrepov (za odprtje javnih podatkovnih virov in zagotavljanje lažje ponovne uporabe, npr. sezname razpoložljivih dokumentov, poenostavljeni pogoji za izdajanje dovoljenj ali njihova odprava, zaračunavanje mejnih stroškov itd.).

Vsi udeleženci posvetovanja so bili zelo pozorni tudi na vprašanje zaračunavanja. To dokazuje veliko prispevkov, v katerih je navedeno, da je treba zagotoviti pojasnila in navodila v zvezi z veliko vprašanji zaračunavanja ter strategije zaračunavanja v primerjavi s prostim dostopom in s sprejemljivimi tarifami. Zainteresirane strani niso podprle zaračunavanja ponovne uporabe na podlagi polnega ali delnega povračila stroškov. Udeleženci posvetovanja so pogosto pozvali k prepovedi zaračunavanja ali pojasnitvi izraza „razumna donosnost naložbe“. Večina jih je podprla brezplačno nekomercialno ponovno uporabo. Udeleženci posvetovanja iz vseh kategorij so predložili mnogo utemeljitev za rešitev z mejnimi stroški ali proti njej, pri čemer o tem vprašanju ni doseženo soglasje.

Udeleženci posvetovanja iz vseh sektorjev so na splošno pozvali k podpornim ukrepom in ukrepom za uvajanje za spodbujanje ponovne uporabe informacij javnega sektorja, vključno s čezmejno ponovno uporabo. Ti ukrepi zajemajo smernice o veliko temah (izdajanje dovoljenj, zaračunavanje, kakovost podatkov), da se podpreta oblikovanje nacionalnih podatkovnih portalov in enotna evropska točka dostopa do podatkov.

Odgovori na to posvetovanje na splošno dokazujejo, da je v primerjavi s pregledom iz leta 2009 kultura ponovne uporabe v številnih državah članicah (zlasti v Združenem kraljestvu, Franciji in na Danskem) napredovala. Vendar so še vedno potrebna nadaljnja prizadevanja za čim večje izkoriščanje potenciala ponovne uporabe informacij javnega sektorja in popolno izvajanje pravil iz direktive o informacijah javnih podatkov iz leta 2003, pri čemer je treba več določb navedene direktive spremeniti ali pojasniti. Poleg tega nesoglasje ali različna mnenja udeležencev posvetovanja v zvezi z vprašanjem zaračunavanja ponovne uporabe informacij javnega sektorja dokazujejo, da ni mogoče sprejeti rešitve, ki bi ustrezala vsem, pri čemer je treba upoštevati različne potrebe imetnikov informacij javnega sektorja in ponovnih uporabnikov informacij javnega sektorja, da se ponovna uporaba podatkov ne omeji.

Prejeti odgovori so upoštevani pri oceni možnosti, na podlagi katere je oblikovan paket zakonodajnih in nezavezujočih ukrepov iz tega predloga.

2.1.2. Zbiranje in uporaba strokovnega znanja

Komisija je v zadnjih letih izvedla naslednje študije za oceno različnih vidikov trga ponovne uporabe informacij javnega sektorja, vključno z gospodarskim vrednotenjem tega trga: študijo MEPSIR (*Measuring European Public Sector Information Resources*)¹¹, študijo o izključnih sporazumih¹², študijo o gospodarskih kazalnikih in študije primerov o modelih oblikovanja cen informacij javnega sektorja¹³, študijo o modelih oblikovanja cen informacij javnega

¹¹ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/actions_eu/policy_actions/mepsir/index_en.htm.

¹² http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/facilitating_reuse/exclusive_agreements/index_en.htm.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/economic_study_report_final.pdf.

sektorja (Deloitte, še ni objavljena), študijo o tržni vrednosti informacij javnega sektorja (Vickery, še ni objavljena), študijo o ponovni uporabi kulturnega materiala¹⁴.

S študijami je bila izmerjena ponovna uporaba informacij javnega sektorja v državah članicah, ocenjena skupna velikost trga za informacije javnega sektorja v Uniji (v letu 2006 ter v obdobju 2010–2011), ocenjen obstoj morebitnih izključnih sporazumov, sklenjenih med organi javnega sektorja v skladu s členom 11 Direktive, obravnavan trenutni razvoj na področju informacij javnega sektorja v državah članicah, priporočeni gospodarski kazalniki za merjenje ponovne uporabe informacij javnega sektorja, ocenjeni različni modeli zagotavljanja informacij javnega sektorja in njihovega zaračunavanja ter zagotovljen pregled ponovne uporabe informacij javnega sektorja v kulturnem sektorju. Rezultati teh študij pomenijo pomembne gospodarske podatke za določitev najustrežnejših možnosti za revizijo direktive o informacijah javnega sektorja.

Poleg tega je Komisija pridobila pomembno pravno analizo na podlagi raziskave, ki je bila izvedena v okviru projekta LAPSI¹⁵ (Pravni vidiki informacij javnega sektorja) in s katero so bile preučene pravne posledice posameznih vprašanj v zvezi s ponovno uporabo informacij javnega sektorja, kot so izjeme od privzetega pravila za zaračunavanje mejnih stroškov, koncept „javne naloge“ in nediskriminacija, vprašanje, ali naj bi bila javna podjetja zajeta z direktivo o informacijah javnega sektorja, ter pogoji za izdajanje dovoljenj.

Dodatni podatki so bili pridobljeni z dejavnostmi mreženja, sodelovanja, usklajevanja in ozaveščanja z državami članicami in zainteresiranimi stranmi. Platforma ePSI zagotavlja različne podatke o informacijah javnega sektorja iz celotne Unije¹⁶.

2.1.3. Ocena učinka

V oceni učinka je bilo obravnavanih pet možnosti za reševanje opredeljenih problemov, tj. nezadostna jasnost in preglednost pravil o ponovni uporabi informacij javnega sektorja, nedostopnost informacijskih virov, pretirano zaračunavanje, neenaki konkurenčni pogoji, nezadostno izvrševanje določb o ponovni uporabi in neusklajeni pristopi, ki so jih sprejele posamezne države članice. Poleg razveljavitve Direktive je mogoče možnosti razdeliti v dve kategoriji, tj. možnosti, ki vključujejo ohranitev veljavnih določb, in možnosti, ki vključujejo spremembe, kot so preproste tehnične prilagoditve ali bistvena sprememba določb.

Možnost 1: Brez spremembe politike: Direktiva se ne spremeni (osnovna možnost)

Kar zadeva ponovno uporabo informacij javnega sektorja, bi ta možnost, pri kateri se politika ne spremeni, pomenila, da se veljavne določbe Direktive in nacionalni instrumenti, s katerimi je Direktiva prenesena v nacionalno zakonodajo, uporabljajo še naprej.

Možnost 2: Prenehanje obstoječega ukrepa Unije: razveljavitev direktive o informacijah javnega sektorja

Z direktivo o informacijah javnega sektorja so vzpostavljeni osnovni pogoji za ponovno uporabo informacij javnega sektorja v vsej Uniji ter uvedene spremembe politike in zakonodaje držav članic. Brez Direktive bi lahko države članice svobodno razveljavljale ali

¹⁴ <http://tinyurl.com/culturePSI>.

¹⁵ <http://www.lapsi-project.eu/>.

¹⁶ <http://www.epsiplatform.eu/>.

spreminjale nacionalno izvedbeno zakonodajo na področju ponovne uporabe informacij javnega sektorja. Ta možnost bi dejansko odpravila vse obstoječe regulativne obveznosti iz Direktive in instrumentov, s katerimi je Direktiva prenesena v nacionalno zakonodajo.

Možnost 3: Nezavezujoči pravni ukrepi

Ti instrumenti, npr. smernice ali priporočila Komisije, zagotavljajo dodatne informacije in/ali razlago nekaterih določb direktive o informacijah javnega sektorja. Nezavezujoči pravni ukrepi bi zajemali npr. priporočene določbe o izdajanju dovoljenj, navodila v zvezi s tehničnimi formati ali izračuni cen (vključno z izračunom mejnih stroškov).

Možnost 4: Zakonodajne spremembe

Ta možnost pomeni spremembo vsebine Direktive, tj. pravic in obveznosti, ki jih opredeljujejo določbe Direktive. To vključuje: i) razširitev področja uporabe Direktive na zdaj izključene sektorje (kulturne, izobraževalne in raziskovalne ustanove ter javne radiotelevizije); ii) določitev pravila za zaračunavanje na podlagi mejnih stroškov, po možnosti z izjemami; iii) spremembo splošnega načela, tako da se lahko dostopni dokumenti ponovno uporabijo; iv) obvezno objavo podatkov v strojno berljivih formatih; v) obvezno imenovanje neodvisnega regulativnega organa ter vzpostavitev uspešnega in učinkovitega mehanizma pravnih sredstev; vi) obrnjeno dokazno breme za skladnost z zahtevami glede zaračunavanja; vii) zahtevo, da se področje uporabe „javne naloge“ opredeli le z zakonodajnimi sredstvi.

Možnost 5: Paketna rešitev

Ta možnost združuje vsebinske spremembe okvira za ponovno uporabo (možnost 4) in dodatna navodila v zvezi z načeli, ki jih morajo nacionalni organi uporabljati pri izvajanju okvira na nacionalni ravni (možnost 3).

Rezultati ocene učinka

Možnost, da proizvodi in storitve, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja, zagotovijo gospodarske in socialne koristi vsem potrošnikom, se je v oceni učinka primerjala z gospodarskimi in socialnimi stroški, ki so posledica morebitnih izgub prihodkov zaradi brezplačne ponovne uporabe javnih podatkov ali takšne uporabe po zelo nizki ceni. Zelo pozorno se je obravnavalo dejstvo, da morajo vse politike na tem področju zagotoviti enake konkurenčne pogoje za hibridne organe javnega sektorja, ki sodelujejo pri komercialni ponovni uporabi podatkov, ki jih pripravljajo ali zbirajo z javnimi sredstvi, in njihove zasebne konkurente, ter da javni sektor ni nesorazmerno obremenjen, pri čemer bi bili ogroženi proizvodnja, naložbe in inovacije na področju informacij javnega sektorja.

Z ohranitvijo sedanjega pravnega okvira (možnost 1) bi se glede na oceno povečala verjetnost različnih pristopov na nacionalni ravni, kar bi povzročilo regulativno negotovost in izkrivljanje konkurenčnih pogojev na notranjem trgu.

Z razveljavitvijo Direktive (možnost 2) bi bila odpravljena varnostna mreža, ki jo na ravni Unije zagotavljajo minimalna pravila o ponovni uporabi informacij javnega sektorja. Če bi lahko države članice svobodno ukrepale na področju, na katerem so pred tem veljala usklajena pravila Unije, bi to povzročilo pravno negotovost in različne nacionalne pristope, kar negativno vpliva na konkurenco in notranji trg za ponovno uporabo informacij javnega sektorja. Poleg tega je razveljavitev Direktive v popolnem neskladju s povezanimi pobudami

o dostopnosti in ponovni uporabnosti podatkov, ki se izvajajo na ravni Unije in nacionalni ravni.

Sprejetje izključno nezavezujočih pravnih ukrepov (možnost 3) bo olajšalo uporabo pravil iz direktive o informacijah javnega sektorja glede izdajanja dovoljenj in zaračunavanja, vendar bo povečalo verjetnost različnih pristopov na nacionalni ravni ter tako povzročilo regulativno negotovost in izkrivljanje konkurenčnih pogojev na notranjem trgu.

Sprememba veljavnih določb Direktive (možnost 4) bo prispevala k vzpostavitvi regulativnega okvira, ki je bolj naklonjen ponovni uporabi: z vključitvijo kulturnega gradiva bi se razširilo področje uporabe Direktive, uvedla bi se izvršljiva pravica Unije do ponovne uporabe javnih podatkov, znižale bi se cene ponovne uporabe informacij javnega sektorja, povečala bi se učinkovitost mehanizma pravnih sredstev za uveljavljanje pravice do ponovne uporabe in oblikovali bi se bolj usklajeni konkurenčni pogoji, saj bi javni organi tekmovali z zasebnimi ponovnimi uporabniki. Vendar ta možnost vključuje tveganje različnih pristopov in pravne negotovosti pri uporabi posameznih določb, zlasti v zvezi z izračunom stroškov ter pogoji za izdajanje dovoljenj.

Združevanje zakonodajnih sprememb z nezavezujočimi pravnimi ukrepi (možnost 5) združuje prednosti iz možnosti 3 in 4. Tako bi se na notranjem trgu zagotovila konvergenca nacionalnih regulativnih pristopov, ki spodbujajo ponovno uporabo, s čimer bi se povečala pravna varnost, okrepile spodbude in zmanjšale ovire za ponovno uporabo informacij javnega sektorja. Analiza, izvedena v oceni učinka, kaže, da ta možnost ob upoštevanju nacionalnih okoliščin zagotavlja najboljše ravnovesje med spodbujanjem ponovne uporabe informacij javnega sektorja, usklajevanjem in pravno varnostjo.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1. Pravna podlaga

Direktiva o informacijah javnega sektorja je bila sprejeta na podlagi člena 114 PDEU (prej člen 95 PES), ker obravnava pravilno delovanje notranjega trga in prosti pretok storitev. Kakršne koli spremembe navedene direktive morajo zato imeti enako pravno podlago.

3.2. Subsidiarnost in sorazmernost

Direktiva o informacijah javnega sektorja je bila sprejeta na podlagi člena 114 PDEU (prej člen 95 PES). Splošni cilj te revizije je odpraviti obstoječe in nastajajoče razlike med državami članicami pri izkoriščanju informacij javnega sektorja, ki ovirajo doseganje polnega gospodarskega potenciala tega vira. Posebni cilji zajemajo spodbujanje oblikovanja proizvodov in storitev, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja, na ravni Unije, zagotovitev učinkovite čezmejne uporabe informacij javnega sektorja za proizvode in storitve z dodano vrednostjo, omejitev izkrivljanja konkurence na trgu Unije in preprečitev še večjih neskladij med državami članicami pri obravnavanju ponovne uporabe informacij javnega sektorja.

Vsebina predloga ustreza navedenim ciljem.

Gospodarski pomen odprtih podatkov, zlasti državnih podatkov, kot podlage za nove informacijske storitve in proizvode, je zdaj bolj splošno priznan kot leta 2002, ko je Komisija predložila predlog direktive. Čeprav so bila osnovna okvirna pravila za ponovno uporabo

informacij javnega sektorja usklajena na ravni Unije, so nekatera vprašanja še vedno nerešena, pri čemer so se pojavila tudi nova vprašanja.

Zato obstoječi pravni okvir po mnenju zainteresiranih strani ne more več učinkovito zagotoviti pogojev, ki lahko čim bolj povečajo potencialne koristi javnih podatkovnih virov v Evropi. Glede na razvoj dejavnosti, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja, nekatera od veljavnih materialnih pravil ovirajo razvoj dejavnosti, ki temeljijo na ponovni uporabi informacij javnega sektorja, in povzročajo razdrobljenost notranjega trga.

Sedanji režim zaračunavanja, ki temelji na povračilu stroškov, ki ga omogočajo pravila Direktive, ni ustrezen, kar zadeva spodbujanje dejavnosti, ki temeljijo na ponovni uporabi javnih podatkov. Usklajenost privzetega pravila o zaračunavanju in izjem v Uniji, da bi se spodbudile dejavnosti ponovne uporabe, je mogoče zagotoviti le z usklajevanjem na ravni Unije.

Poleg tega lahko javni organi v nekaterih državah članicah sami odločajo, ali je ponovna uporaba dovoljena¹⁷. Zato *„je usklajevanje med državami članicami v zvezi s ponovno uporabo javnih podatkov očitno pomanjkljivo, kar lahko velja tudi za (javne) podatke o prometu“*¹⁸. Ukrepanje na ravni Unije je potrebno, da se na primer zagotovi, da je ponovna uporaba pomembnih temeljnih podatkov javnega sektorja v državah članicah dovoljena ter da posamezni komercialno dejavni javni organi ne ovirajo razvoja inovativnih proizvodov in storitev.

Poleg tega težave pri uveljavljanju učinkovitih pravnih sredstev v več državah članicah v primerih kršitve pravil o ponovni uporabi informacij javnega sektorja ponovne uporabnike odvrčajo od sodelovanja pri ambicioznih projektih ponovne uporabe v Uniji.

Nadaljnega usklajevanja osnovnega načela, režima zaračunavanja, področja uporabe in mehanizmov uveljavljanja, da se odpravi razdrobljenost notranjega trga ter spodbudijo čezmejni proizvodi in storitve, ki temeljijo na informacijah javnega sektorja, ni mogoče doseči le na ravni držav članic.

Revizija glede področja uporabe ni namenjena neposrednemu ali posrednemu urejanju pravice dostopa do javnih dokumentov, kar ostaja v izključni pristojnosti držav članic. Revidirane določbe se bodo uporabljale za ponovno uporabo dokumentov, kadar so ti dokumenti splošno dostopni, tudi v skladu z nacionalnimi pravili o dostopu.

Poleg tega revizija ni namenjena urejanju obdelave osebnih podatkov s strani organov javnega sektorja ali statusa pravic intelektualne lastnine, ki so obravnavane le v okviru veljavnih pravil Direktive.

Zaradi regulativnih dejavnosti na nacionalni ravni, ki že potekajo v več državah članicah, se lahko brez usklajenega ukrepanja na ravni Unije povečajo obstoječe znatne razlike. Brez

¹⁷ Predpisi Združenega kraljestva o ponovni uporabi informacij javnega sektorja iz leta 2005, „Organ javnega sektorja lahko dovoli ponovno uporabo“ (predpis št. 7(1)).

¹⁸ Študija o zagotovljenem dostopu do prometnih in potovalnih podatkov ter brezplačnem zagotavljanju univerzalnih prometnih informacij, Lyon, 11. oktober 2010.

nadaljnega usklajevanja bodo take
veljavne nacionalne določbe ovirale
delovanje notranjega trga. Vendar je
ukrepanje Unije omejeno na
odpravljanje ali preprečevanje
opredeljenih ovir.2011/0430 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/98/ES z dne 17. novembra 2003 o ponovni uporabi informacij javnega sektorja²¹ določa najmanjši nabor pravil za urejanje ponovne uporabe in praktična sredstva za olajševanje ponovne uporabe obstoječih dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja držav članic.
- (2) Politike odprtih podatkov, ki spodbujajo široko razpoložljivost in ponovno uporabo informacij javnega sektorja za zasebne ali komercialne namene z minimalnimi pravnimi, tehničnimi ali finančnimi ovirami ali brez njih, lahko pomembno prispevajo k spodbujanju oblikovanja novih storitev, ki temeljijo na novih načinih združevanja in uporabe takih informacij. Vendar so za to potrebni enaki konkurenčni pogoji na ravni Unije v zvezi s tem, ali je ponovna uporaba dokumentov dovoljena ali ne, česar ni mogoče doseči, če ponovno uporabo urejajo različna pravila in prakse zadevnih držav članic ali javnih organov.
- (3) Omogočanje ponovne uporabe dokumentov, ki jih hrani organ javnega sektorja, pomeni dodano vrednost za ponovne uporabnike, končne uporabnike in družbo na splošno ter v številnih primerih tudi za javni organ, saj povratne informacije ponovnih

¹⁹ UL C , , str. .

²⁰ UL C , , str. .

²¹ UL L 345, 31.12.2003, str.90.

uporabnikov in končnih uporabnikov imetniku omogočajo izboljšanje kakovosti zbranih informacij.

- (4) Od sprejetja prvega sklopa pravil o ponovni uporabi informacij javnega sektorja leta 2003 se je količina podatkov na svetu, vključno z javnimi podatki, znatno povečala, pri čemer nastajajo in se zbirajo nove vrste podatkov. Hkrati se nenehno razvijajo tehnologije za analiziranje, izkoriščanje in obdelavo podatkov. Ta hiter tehnološki razvoj omogoča oblikovanje novih storitev in novih načinov uporabe, ki temeljijo na uporabi, združevanju ali kombiniranju podatkov. Ker pravila, sprejeta leta 2003, tem hitrim spremembam ne ustrezajo več, obstaja tveganje, da gospodarske in socialne priložnosti, ki jih omogoča uporaba javnih podatkov, ne bodo izkoriščene.
- (5) Hkrati so države članice v skladu z Direktivo 2003/98/ES oblikovale politike ponovne uporabe, pri čemer so nekatere od njih sprejele ambiciozne pristope v zvezi z odprtimi podatki, da bi državljanom in podjetjem olajšale ponovno uporabo razpoložljivih javnih podatkov v obsegu, ki presega minimalno raven iz Direktive. Poleg tega je minimalno usklajevanje v zvezi s tem, kateri javni podatki so na voljo za ponovno uporabo na notranjem informacijskem trgu, v skladu z zadevnim režimom dostopa potrebno, da se prepreči, da bi različna pravila v različnih državah članicah ovirala čezmejno ponudbo proizvodov in storitev, ter omogoči ponovna uporabnost primerljivih sklopov javnih podatkov za vseevropske načine uporabe, ki temeljijo na njih.
- (6) Direktiva 2003/98/ES ne vključuje obveznosti odobritve ponovne uporabe dokumentov. Odločitev, da se ponovna uporaba odobri ali ne, je prepuščena državam članicam ali zadevnemu organu javnega sektorja. Direktiva hkrati temelji na nacionalnih pravilih o dostopu do dokumentov. Nekatere države članice so pravico do ponovne uporabe izrecno povezale z navedeno pravico do dostopa, tako da se lahko ponovno uporabijo vsi splošno dostopni dokumenti. V drugih državah članicah je povezava med tema sklopoma pravil manj jasna in povzroča pravno negotovost.
- (7) Zato bi morala Direktiva 2003/98/ES določati jasno obveznost držav članic, da dajo vse splošno dostopne dokumente na voljo za ponovno uporabo. Ker to pomeni omejitev pravic intelektualne lastnine, ki jih imajo avtorji dokumentov, bi moral biti obseg take povezave med pravico do dostopa in pravico do uporabe omejen na tisto, kar je izključno potrebno za doseg ciljev uvedbe te pravice. S tem v zvezi bi, ob upoštevanju zakonodaje Unije in mednarodnih obveznosti držav članic ter Unije, zlasti v skladu z Bernsko konvencijo za varstvo književnih in umetniških del ter Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (sporazum TRIPS), morali biti dokumenti, na katerih imajo tretje strani pravice intelektualne lastnine, biti izključeni iz področja uporabe Direktive 2003/98/ES. Če je bila prvotni lastnik dokumenta, ki ga hranijo knjižnice (vključno z univerzitetnimi knjižnicami), muzeji ali arhivi in ki je še vedno zaščiten s pravicami intelektualne lastnine, tretja stran, bi se moral navedeni dokument za namene te direktive šteti za dokument, na katerem imajo tretje strani pravice intelektualne lastnine.
- (8) Uporaba Direktive 2003/98/ES ne bi smela posegati v pravice, ki jih lahko imajo zaposleni v organih javnega sektorja v skladu z nacionalnimi predpisi.
- (9) Poleg tega bi moral pri omogočanju ponovne uporabe katerega koli dokumenta zadevni organ javnega sektorja ohraniti pravico do uporabe dokumenta.

- (10) Področje uporabe Direktive se razširja na knjižnice (vključno z univerzitetnimi knjižnicami), muzeje in arhive. Direktiva se ne uporablja za druge kulturne ustanove, kot so opere, baleti in gledališča, vključno z arhivi, ki so del slednjih ustanov.
- (11) Organi javnega sektorja bi morali za olajšanje ponovne uporabe dokumente dati na voljo v strojno berljivih formatih skupaj z njihovimi metapodatki, kjer je to izvedljivo in ustrezno, v obliki, ki zagotavlja interoperabilnost, npr. z njihovo obdelavo na način, ki je v skladu z načeli, ki urejajo zahteve za združljivost in uporabnost prostorskih informacij v skladu z Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE)²².
- (12) Kadar se ponovna uporaba dokumentov zaračunava, mora biti zaračunavanje načeloma omejeno na mejne stroške, ki nastanejo zaradi reprodukcije in razširjanja dokumentov, razen če so ta nadomestila izjemoma utemeljena v skladu z objektivnimi, preglednimi in preverljivimi merili. Zlasti je treba upoštevati potrebo, da se ne otežuje običajnega delovanja organov javnega sektorja, ki znaten delež operativnih stroškov, povezanih z izvajanjem njihovih javnih nalog, krijejo iz izkoriščanja njihovih pravic intelektualne lastnine. Dejstvo, da so cene stroškovno naravnane in da so skladne z ustreznimi omejitvami, mora dokazati organ javnega sektorja, ki zaračuna ponovno uporabo dokumentov.
- (13) V zvezi s ponovno uporabo dokumenta lahko organi javnega sektorja, kjer je to izvedljivo, ponovnemu uporabniku postavijo pogoje, kot je navedba vira. Kakršna koli dovoljenja za ponovno uporabo informacij javnega sektorja morajo v vsakem primeru čim manj omejevati ponovno uporabo. V zvezi s tem imajo lahko pomembno vlogo tudi odprta dovoljenja, ki so na voljo prek spleta, ki zagotavljajo širše pravice do ponovne uporabe brez tehnoloških, finančnih ali zemljepisnih omejitev in ki temeljijo na odprtih formatih podatkov. Zato morajo države članice spodbujati uporabo odprtih državnih dovoljenj.
- (14) Za pravilno izvajanje nekaterih določb te direktive, kot so razpoložljiva pravna sredstva, skladnost z načeli zaračunavanja in obveznosti poročanja, je potreben nadzor neodvisnih organov, pristojnih za ponovno uporabo informacij javnega sektorja. Da se zagotovi doslednost pri pristopih na ravni Unije, bi bilo treba spodbujati usklajevanje med neodvisnimi organi na ravni Unije, zlasti z izmenjavo informacij o najboljših praksah in politikah ponovne uporabe podatkov.
- (15) Ker cilja te direktive, tj. olajšati oblikovanje informacijskih proizvodov in storitev na ravni Unije, ki temeljijo na dokumentih javnega sektorja, zagotoviti učinkovito čezmejno uporabo dokumentov javnega sektorja za informacijske proizvode in storitve z dodano vrednostjo s strani zasebnih družb ter omejiti izkrivljanje konkurence na trgu Unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se glede na resnični vseevropski obseg predlaganih ukrepov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor je določeno v členu 5 Pogodbe o delovanju Evropske unije. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

²²

UL L 108, 25.4.2007, str. 1.

- (16) Ta direktiva upošteva temeljne pravice in je skladna z načeli zlasti Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, vključno z lastninsko pravico (člen 17). Ta direktiva se ne sme v nobenem delu razlagati ali izvajati na način, ki ni skladen z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.
- (17) Zagotoviti je treba, da države članice (glej uvodno izjavo 19) Komisiji poročajo o obsegu ponovne uporabe informacij javnega sektorja, pogojih, pod katerimi so na voljo, in delu neodvisnega organa. Za zagotovitev skladnosti pristopov na ravni Unije je treba spodbujati usklajevanje med neodvisnimi organi, zlasti z izmenjavo informacij o najboljših praksah in politikah ponovne uporabe podatkov.
- (18) Komisija bi morala državam članicam pomagati pri doslednem izvajanju Direktive z dajanjem smernic, zlasti glede zaračunavanja in izračunavanja stroškov, priporočenih pogojev za izdajo dovoljenj ter formatov, po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi.
- (19) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložiteljskih dokumentih z dne [datum], se države članice zavezujejo, da bodo obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile en ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov o prenosu. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (20) Zato je treba Direktivo 2003/98/ES ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1
Spremembe Direktive 2003/98/ES

Direktiva 2003/98/ES se spremeni:

1. Spremembe člena 1 (Vsebina in področje uporabe):

(1) V odstavku 2 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) dokumente, katerih dobava je dejavnost zunaj področja uporabe javne naloge zadevnih organov javnega sektorja, kakor je opredeljeno z zakonodajo ali drugimi obvezujočimi predpisi v zadevni državi članici;“

(2) V odstavku 2 se točka (e) nadomesti z naslednjim:

„(e) dokumente, ki jih hranijo izobraževalne in raziskovalne ustanove, kot so raziskovalne organizacije, vključno z organizacijami, ustanovljenimi za prenos rezultatov raziskav, šolami in univerzami (razen univerzitetnih knjižnic v zvezi z dokumenti, ki niso raziskovalni dokumenti, zaščiteni s pravicami intelektualne lastnine tretjih oseb), kadar je to primerno;“

(3) V odstavku 2 se točka (f) nadomesti z naslednjim:

„(f) dokumente, ki jih hranijo kulturne ustanove, ki niso muzeji, knjižnice in arhivi;“

(4) V odstavku 4 se izraz „Skupnosti“ nadomesti z izrazom „Unije“.

(5) Na koncu odstavka 5 se doda naslednji stavek:

„Določbe te direktive ne posegajo v morebitne ekonomske ali moralne pravice, ki jih imajo zaposleni v organih javnega sektorja v skladu z nacionalnimi predpisi.“

2. V členu 2 (Definicije pojmov) se doda naslednji odstavek:

„6. „strojno berljiv“ pomeni, da so digitalni dokumenti zadovoljivo strukturirani, da lahko programske aplikacije zanesljivo prepoznajo posamezne dejanske navedbe in njihovo notranjo strukturo.“

3. Člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Splošno načelo

(1) Ob upoštevanju odstavka (2) države članice zagotovijo, da se lahko dokumenti iz člena 1 ponovno uporabijo za komercialne ali nekomercialne namene v skladu s pogoji iz poglavij III in IV.

(2) Za dokumente, na katerih imajo knjižnice (vključno z univerzitetnimi knjižnicami), muzeji in arhivi pravice intelektualne lastnine, države članice zagotovijo, da je, kadar je njihova ponovna uporaba dovoljena, komercialna ali nekomercialna ponovna uporaba teh dokumentov skladna s pogoji, določenimi v poglavjih III in IV.“

4. Spremembe člena 4 (Zahteve, ki se uporabljajo za obdelavo zahtevkov za ponovno uporabo):

(1) Na koncu odstavka 3 se doda naslednji stavek:

„Vendar knjižnicam (vključno z univerzitetnimi knjižnicami), muzejem in arhivom ni treba vključiti take navedbe.“

(2) Na koncu odstavka 4 se doda naslednje besedilo:

„Pravna sredstva vključujejo možnost pregleda s strani neodvisnega organa, ki ima posebne regulativne pristojnosti v zvezi s ponovno uporabo informacij javnega sektorja ter čigar odločitve so zavezujoče za zadevni organ javnega sektorja.“

5. Sprememba člena 5 (Razpoložljivi formati):

(1) V odstavku 1 se izraz „in elektronsko“ nadomesti z izrazom „v strojno berljivem formatu in skupaj z njihovimi metapodatki.“.

6. Spremembe člena 6 (obračunavanje):

(1) Na začetku člena se vstavijo naslednji odstavki:

„1. Kadar se ponovna uporaba dokumentov zaračuna, je skupni znesek, ki ga zaračunajo organi javnega sektorja, omejen na mejne stroške, ki nastanejo zaradi reprodukcije in razširjanja dokumentov.“

„2. Brez poseganja v odstavka 3 in 4 tega člena lahko organi javnega sektorja v posebnih primerih, zlasti kadar znaten delež operativnih stroškov organov javnega sektorja, povezanih z izvajanjem njihovih javnih nalog, izvira iz izkoriščanja njihovih pravic intelektualne lastnine, za ponovno uporabo dokumentov zaračunavajo stroške, ki presegajo mejne stroške, in sicer v skladu z objektivnimi, preglednimi in preverljivimi merili, če je to v javnem interesu in je to odobril neodvisni organ iz člena 4(4).“

„3. Ne glede na odstavka 1 in 2 lahko knjižnice (vključno z univerzitetnimi knjižnicami), muzeji in arhivi za ponovno uporabo dokumentov, ki jih hranijo, zaračunajo stroške, ki presegajo mejne stroške.“

(2) Obstoječe besedilo člena 6 postane odstavek 4.

(3) Doda se nov odstavek 5:

„Dejstvo, da so cene v skladu s tem členom, dokaže organ javnega sektorja, ki zaračuna ponovno uporabo.“

7. V členu 7 (Preglednost) se za izraz „izračunu cen“ vstavi izraz „nad mejnimi stroški ali“.

8. Spremembe člena 8:

Odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„Organi javnega sektorja lahko dovolijo brezpogojno ponovno uporabo, lahko pa pri izdajanju dovoljenj zahtevajo izpolnjevanje pogojev, kot je navedba virov, če je to ustrezno. Ti pogoji po nepotrebnem ne omejujejo možnosti za ponovno uporabo in se ne uporabljajo za omejevanje konkurence.“

9. Člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Praktične ureditve

Države članice zagotovijo vzpostavitev praktičnih ureditev, ki bodo olajšale medjezikovno iskanje dokumentov, ki so na voljo za ponovno uporabo, kot so sezname virov glavnih dokumentov z ustreznimi metapodatki, po možnosti na voljo prek spleta in v strojno berljivem formatu, ter portalov, ki so povezani s seznamami decentraliziranih virov.“

10. V členu 11 (Prepoved izključnih ureditev) se na koncu odstavka 3 doda naslednji stavek:

„Vendar se take ureditve, ki vključujejo kulturne ustanove in univerzitetne knjižnice, prenehajo uporabljati po preteku pogodbe in v vsakem primeru najkasneje 31. decembra 20XX [6 let po začetku veljavnosti Direktive].“

11. Člen 12 (Izvajanje) se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Države članice sporočijo Komisiji besedila glavnih določb nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.“

12. V členu 13 (Pregled) se datum 1. julij 2008 nadomesti z datumom [3 leta po datumu prenosa Direktive] in doda se naslednji odstavek:

„Države članice Komisiji predložijo letno poročilo o obsegu ponovne uporabe informacij javnega sektorja, pogojih, pod katerimi so na voljo, in delu neodvisnega organa iz člena 4(4).“

Člen 2

- (1) Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v 18 mesecih. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov ter korelacijsko tabelo med zadevnimi predpisi in to direktivo.
- (2) Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice določijo način sklicevanja.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Za Svet

Predsednik

Predsednik